

Sëmundja e pneumokokut

Çfarë është sëmundja e pneumokokut?

Sëmundja e pneumokokut është një infeksion i shkaktuar nga bakteret *Streptococcus pneumoniae*. Është një shkak kryesor i sëmundjes dhe vdekjes, veçanërisht në mesin e shumë të rinjve, shumë të moshuarve, atyre që kanë mungesë të shpretkës ose shpretkë që nuk funksionon, ose e atyre me imunitet të dobësuar. Ekzistojnë mbi 90 lloje të ndryshme të bakteve të pneumokokut.

Si preken njerëzit nga sëmundja e pneumokokut?

Bakteret përhapen nga personi në person përmes kollitjes, teshtitjes ose kontaktit të ngushtë. Bakteret mund të barten në hundë dhe fyt pa bërë asnjë dëm, por ndonjëherë ato mund të pushtojnë mushkëritë dhe qarkullimin e gjakut duke shkaktuar pneumoni, septicemi dhe meningjit.

Të gjithë janë të rrezikuar nga sëmundja e pneumokokut, por të moshuarit dhe fëmijët shumë të vegjël janë më të rrezikuar nga infeksioni. Veçanërisht të rrezikuar janë personat që tashmë janë të sëmurë, nuk kanë shpretkë ose kanë një sistem imunitar të dobësuar.

Cilat janë simptomat e sëmundjes së pneumokokut?

Bakteret e pneumokokut mund të shkaktojnë infeksione të lokalizuara, të tilla si infeksione të veshit të mesëm, bronkit ose sinuzit.

Nëse bakteret e pneumokokut pushtojnë trupin, ato shkaktojnë sëmundje më serioze, si pneumonia (infeksioni i mushkërive), meningjiti (inflamacioni i cipës rrethuese të trurit), septicemi (helmimi i gjakut) dhe osteomieliti (infeksioni i kockave). Këto lloje të infeksioneve quhen sëmundje invazive e pneumokokut (IPD).

Sëmundja invazive e pneumokokut (IPD) është një sëmundje shumë serioze. Është një shkak kryesor i sëmundjes dhe vdekjes, veçanërisht në mesin e shumë të rinjve, shumë të moshuarve, atyre që kanë mungesë të shpretkës ose shpretkë që nuk funksionon, ose e atyre me imunitet të dobësuar. Është shkak kryesor i pneumonisë në komunitet.

Nga ata që infektohen, 1 në 4 do të zhvillojë pneumoni, 1 në 4 do të zhvillojë meningjit dhe 1 në 10 do të vdesë.

Cilat vaksina kundër pneumokokut rekomandohen në Irlandë?

Me kalimin e viteve, *Streptococcus pneumoniae* është bërë rezistent ndaj shumë medikamenteve duke e bërë shumë më të vështirë trajtimin e infeksioneve nga pneumokoku. Parandalimi i sëmundjeve nëpërmjet vaksinimit tani është më i rëndësishëm se kurrë.

Ekzistojnë dy vaksina të ndryshme të pneumokokut për të parandaluar infeksionet nga pneumokoku

Vaksina pneumokokale konjugate (PCV13) e cila u jepet të gjitha foshnjave si pjesë e kalendarit rutinë të imunizimit në fëmijëri. Kjo vaksinë mbron foshnjat kundër 13 llojeve më të zakonshme të sëmundjes së pneumokokut.

Vaksina pneumokokale polisaharide (PPV23) e cila është për ata të moshës 65 vjeç e lart dhe ata mbi 2 vjeç me kushte mjekësore afatgjata.

Kush duhet ta marrë vaksinën pneumokokale PCV13?

Sëmundja e pneumokokut parandalohet me anë të vaksinimit.

HSE - Zyra Kombëtare e Imunizimit

- Vaksinimi PCV jepet si pjesë e kalendarit parësor të imunizimit në fëmijëri në moshën 2, 6 dhe 13 muajshe, nëpërmjet klinikave mjekësore të përgjithshme.
- Vaksinimi PCV nuk rekomandohet në mënyrë rutinore për ata të moshës 2 vjeç e lart, përveç nëse janë në rrezik të lartë të infeksionit nga pneumokoku

Kush nuk duhet ta marrë vaksinën pneumokokale PCV13?

Vaksina PCV nuk rekomandohet në mënyrë rutinore për fëmijët mbi 2 vjeç.

Ka shumë pak njerëz që nuk duhet ta marrin vaksinën PCV. Fëmija juaj nuk duhet ta marrë vaksinën nëse ka pasur një reaksion të rëndë alergjik (anafilaksi) ndaj një doze të mëparshme të vaksinës ose ndonjë pjesë të një vaksine.

Çfarë duhet pritur pas vaksinës pneumokokale PCV?

Pas marrjes së vaksinës, fëmija juaj mund të ketë siklet, skuqje ose ënjtje rreth vendit ku është bërë injeksioni. Ai mund të jetë nervoz dhe të ketë temperaturë.

Nëse kjo ndodh, ju mund t'i jepni atij paracetamol lëng ose ibuprofen lëng për foshnja. Ju gjithashtu duhet t'i jepni shumë lëngje për të pirë. Sigurohuni që fëmija nuk është shumë i ngrohtë dhe që rrobat e tij nuk fërkohen në vendin e injektimit.

Fëmijët zakonisht shërohen nga këto efekte anësore të vogla brenda një ose dy ditësh.

- 1 në 10 persona që marrin vaksinën do të kenë siklet ose ënjtje aty ku është bërë vakcina ose do të kenë temperaturë
- Mund të shfaqen të vjella, diarre, ulje e oreksit.

Efektet anësore të rënda janë shumë të rralla.

Si funksionon vakcina PCV?

Vaksina PCV përmban ekstrakte nga bakteret e **pneumokokut**. Vaksina funksionon duke e bërë sistemin imunitar të trupit t'u përgjigjet bakteve, pa shkaktuar sëmundje.

Sa efektive është vakcina pneumokokale PCV?

PCV është një vaksinë shumë efektive dhe mbron nga deri në 80% të bakteve të pneumokokut që shkaktojnë IPD. Që nga futja e PCV në kalendarin rutinë të imunizimit në fëmijëri, ne kemi parë tashmë një ulje të konsiderueshme të numrit të rasteve të IPD.

Ku mund të mësoj më shumë?

Flitni me një punonjës profesionist shëndetësor të besuar dhe vizitoni www.immunisation.ie